

Српска држава је одавно доведена у позицију из које не може да утиче на своју будућност. Институције су неизграђене или подлежу утицајима страних влада, а политичари најчешће представљају само позоришне лутке које играју по туљим жељама. Тешко се шта и може очекивати од државе у којој влада није у могућности да контролише сегменте друштва које треба да контролише, али јесте у могућности да контролише сегменте друштва које не сме да контролише. У тим условима, једино преостаје постепено изградити институције, национални план и програм који би с временом довели до бољитка.

Питате се зашто то у Србији није могуће? Одговор је једноставан – услед сујете, умешаности у криминал и мањка храбрости и визије. Сујете, зато што је у Србији немогуће очекивати минимум консензуса на политичкој сцени. Свака партија и сваки лидер понаособ верују да баш они све то могу боље и да се баш они могу одупрети страном утицају, чим се домогну фотеља. Већина дође на власт у европејском заносу, илузијама о спремности запада да нам помогне, а заврши као наново рођене патриоте. И готово сваки на власт долази уз подршку страног фактора који је незадовољан претходником. Тако је било, а тако ће се изгледа и наставити.

Посебна прича је ситуација у Републици Српској. Најједном, сви који су годинама сматрани за националистичке елементе и кочничаре европског пута БиХ из РС су рехабилитовани, враћени у политику и потпомогнути финансијски од стране оних земаља које су их и анатемисале. Најлакше је Србе окренути једне против других.

Шта тек рећи о умешаности у криминал? Могао бих да разумем извесне криминалне радње које чине чланови српских странака. Тешка је економска ситуација, човек се нађе у искушењу и у могућности да на нечастан начин обезбеди породицу. То је тешко контролисати, и такве врсте криминалних активности ће увек постојати, у свакој демократској земљи. Проблем је што је то код нас нешто по себи разумљиво, што само по себи не представља маргиналну већ општу појаву и што нам се држава увек сведе на партијску државу. Да не помињемо што се богаћење врши на рачун националног. Лепо је једном приликом напоменуо Душан Ковачевић: „Србија мора да је најбогатија држава света чим још увек има шта да се опљачка.“

Храброст и визија нам недостају услед објективног страха и поданичког менталитета.

Прво смо убеђивани да је добро да се одрекнемо српске идеје у име југословенске, затим да смо успостављањем наводне хегемоније заслужили презрење осталих југословенских народа. Затим смо убеђивани у титоистичке идеале и то након Јасеновца, а затим смо сами себе оптужили за избијање рата.

Све смо то некако преживели. Али ова медијска офанзива у протеклих десет година је у стању да нас дотуче. Балон који је напуњен илузијама о срећној будућности, брзим европским интеграцијама, очувању Космета толико је пренадуван да је питање дана када ће пући. Народ је апатичан и безвољан, а у последње време и забрињавајуће тих.

Јавно мњење је збуњено, а обични људи не виде алтернативу у опозицији нити мисле да било какви и било који будући избори могу донети неку суштинску промену. Данас у расправама готово увек односе победу управо апстиненти. Ко је крив за овакво стање? Можда „онај“, или „они“, или сви ми, или политичка елита која је по чувеној марксистичкој мантри „идеологија је ту да обећа, не да испуни“, обећавала све док није више остало шта да се обећа, и све док није постало отужно слушати излизане приче и гледати људе који више личе на карикатуре него на људе са визијом.

На крају, питају ме људи – шта са Косметом? Ама баш ништа. Питање Космета се не решава у Генералној скупштини нити у оквиру међународног права. Питање Космета се решава у нашим главама и срцима, у колевкама, у школама, у породицама и у обичном говору. Питање Космета се решава у спремности да себе изградимо као људе а нашу државу као озбиљну и способну државу. Питање Космета је стога питање опстанка Србије. Питање Космета је питање опстанка Новог Пазара и Новог Сада. Још важније питање је питање опстанка Републике Српске која сведочи, како једном рече Добрица Ћосић, о праву на истину, на истину о зверствима над Србима и о праведности рата и опстанка. Зато је питање Космета и Републике Српске заправо питање опстанка Крагујевца, Ниша, Врања, Суботице.

Што се тиче саме резолуције, резолуција о којој ће се гласати је толико скандалозна да о њој не вреди трошити речи. Суштина резолуције је да нема суштине. Ја бих операцију „резолуција“ преименовао у „хтели јесмо, смели нисмо“. Мени је лично било сасвим јасно да је идеја спољне политике Србије од старта била подела Космета, или бар неформална подела, евентуално широка аутономија. Уколико се питате зашто смо напрасно пристали на ултиматум – уколико сте прво помислили на реч *компромис* ето вам доказа колико нас заправо медији иондоктринишу- запитајте се следеће: колика је била улога кризе у Рашкој области у одлучивању да ли прихватити ултиматум или не?

Откуда баш сада запаљиви говори верских лидера, позив на редефинисање положаја „Санцака“, захтев за тзв. „партизанском аутономијом“? Није ли то вештачки изазвана криза споља, управо од оних држава који желе да искористе националне мањине које живе у Србији као притисак на званични Београд? Ко финансира деловање сепаратистичких организација и покрета у Војводини? Нису ли све те организације финансиране из америчког буџета?

Одговор је једноставан. Најлакше је побеђеног противника држати покорним уколико му се око врата намакне омча. Уколико покуша да се извуче, лако ће бити елиминисан.

Све су то зечеви из шешира које извлаче наши западни пријатељи. Немају ону снагу као некада, али и не треба им. Има довољно лакомислених усијаних глава који ће завршити тај посао уместо њих.

Замислимо фиктивну ситуацију у којој Србија прекида преговоре о чланству у ЕУ: Како ће поводом тога реаговати главни град европске регије Војводине?

И докле се више може плесати по жици? Уколико већ морамо да плешемо, признајмо сами себи истину. Нећемо самозаваравањем од непријатеља направити пријатеље, нити ћемо постати део оних који желе да стану на крај нашим националним интересима.

Апатија ме растужује. Тишина ме плаши. Бојим се да одавде нема нормалног и једноставног излаза, али да ће бити некаквих промена – биће их. Некако се осећа промена става обичних људи по питању патриотизма, опстанка, националних интереса.

Ми и јесмо дотакли дно управо зато што нисмо у стању да предвидимо и контролишемо сопствену будућност. Ми нисмо у стању да се одржимо. Време је да бар престанемо да се лажемо – са колена можемо на стопала само уколико осмислимо начин и пут и уколико заједно будемо радили на томе. Уколико и даље свако буде желео да гледа сопствени интерес, узалудно је говорити о издајама. Не може други издати онога ко свакога дана издаје самога себе. Не може други водити битке уместо онога ко не признаје да је поданик сопственога страха.

У том случају, српски народ заслужује и елиту и судбину каква му је намењена. Не може елита бити боља од народа. Милош Обреновић је клечао онда када је иза себе имао усправну Србију. А то и јесте суштина политике. Сун Тзу би рекао: Када си слаб претварај се да си јак, а када си јак да си слаб. Уколико смо већ на коленима, покушајмо да бар делујемо као људи који се држе неких принципа. Уколико нам је спољнополитичко деловање ограничено, бар делујмо непоколебиво, покажимо бар мрву достојанства.

Још само једна ствар – ваљало би направити протест али не испред страних амбасада или испред владе већ испред Српске академије наука и уметности. Уколико чују гласове народа, можда се сете да још постоје.